

Sygn. akt IV KK 417/19

POSTANOWIENIE

Dnia 25 lutego 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski

w sprawie **D. P.**

skazanej za czyn z art. 300 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 25 lutego 2020 r.,

procedując w przedmiocie kasacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych

od wyroku Sądu Okręgowego w K.

z dnia 27 listopada 2018 r., sygn. akt IV Ka (...),

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w K.

z dnia 30 października 2017 r., sygn. akt II K (...)

postanowił:

- 1. na podstawie art. 531 § 1 k.p.k. kasację pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych pozostawić bez rozpoznania;**
- 2. kosztami sądowymi postępowania prowadzonego w związku z kasacją obciążyć oskarżycieli posiłkowych – J. K. i R. P. , w częściach po połowie.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w K. wyrokiem z dnia 30 października 2017 r. uznał D. P. za winną tego, że w okresie od dnia 6 grudnia 2011 r. do dnia 31 stycznia 2012 r. działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w

celu udaremnienia wykonania orzeczenia Sądu Rejonowego w K. sygn. akt I C (...), zasądającego od niej kwotę 70.000 złotych na rzecz J. K. , oraz wiedząc o grożącym jej pozwie R. P. o zapłatę kwoty 130.000 złotych, udaremniła zaspokojenie swoich wierzycieli – odpowiednio: J. K. i R. P. – w ten sposób, że usunęła pieniądze w kwocie 346.236 zł, które wpłynęły na jej rachunek bankowy z tytułu zapłaty za sprzedaż składników swego majątku w postaci nieruchomości lokalowych, a to lokalu mieszkalnego przy ul. K. w K. objętego księgą wieczystą nr (...), oraz związanego z ww. lokalem mieszkalnym lokalu niemieszkalnego (garażu), objętego księgą wieczystą nr (...), co stanowiło usunięcie składników majątku zagrożonych zajęciem, tj. popełnienia czynu z art. 300 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i wymierzył jej karę 6 miesięcy pozbawienia wolności (pkt I wyroku), której wykonanie na podstawie art. 69 § 1 i § 2 k.k. oraz art. 70 § 1 k.k. warunkowo zawiesił na okres próby jednego roku (pkt III), nakładając na oskarżoną obowiązek pisemnego informowania Sądu, w okresach co 3 miesiące, o przebiegu okresu próby (pkt IV). Na podstawie art. 33 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonej karę grzywny w wysokości 200 stawek dziennych po 10 zł każda (pkt II). Zasądził od oskarżonej na rzecz oskarżycieli posiłkowych J. K. i R. P. kwoty po 3.156 zł na rzecz każdego z oskarżycieli tytułem zwrotu kosztów poniesionych w związku z ustanowieniem pełnomocnika (pkt V). Obciążył oskarżoną opłatą w kwocie 520 zł, natomiast zwolnił ją od obowiązku ponoszenia wydatków za postępowanie sądowe (pkt VI).

Po rozpoznaniu apelacji od tego wyroku wniesionych przez obrońcę oskarżonej oraz pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 27 listopada 2018 r., sygn. akt IV Ka (...), zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że w pkt I przyjął, iż oskarżona przypisanego jej czynu dopuściła się do dnia 30 stycznia 2012 r., z opisu czynu wyeliminował słowa: „oraz wiedząc o grożącym jej pozwie R. P. o zapłatę kwoty 130.000 złotych”, nadto słowa: „swoich wierzycieli – odpowiednio”, zastąpił określeniem „swojego wierzyciela” oraz wyeliminował z opisu czynu słowa „i R. P. ”. (pkt I.1). Obniżył również ilość orzeczonych wobec oskarżonej stawek dziennych grzywny do 100 (pkt I.2) i uchylił w pkt V orzeczenie o zasądzeniu od oskarżonej na rzecz oskarżycielki posiłkowej R. P. kwoty 3.156 zł tytułem zwrotu kosztów poniesionych w związku z ustanowieniem pełnomocnika w sprawie (pkt I.3). Uchylił też zwarte w pkt VI orzeczenie o

zasądzeniu od oskarżonej na rzecz Skarbu Państwa opłaty od orzeczonych kar (pkt I.4). W pozostałym zakresie przedmiotowy wyrok utrzymał w mocy (pkt II). Zasądził od oskarżonej na rzecz Skarbu Państwa opłatę za obie instancje w kwocie 220 zł i zwolnił ją oraz oskarżycieli posiłkowych od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze (pkt III).

Pełnomocnik oskarżycieli posiłkowych wniósł kasację od wyroku Sądu Okręgowego w K. na niekorzyść D. P.. Zaskarżył wyrok w zakresie jego punktu I „poprzez brak uznania oskarżonej za winną popełnienia występku z art. 300 § 2 k.k. na szkodę oskarżycielki posiłkowej”, nadto w zakresie punktu II „poprzez brak orzeczenia obowiązku naprawienia szkody na rzecz J. K. na rzecz oskarżycieli posiłkowych” (tak w oryginale) i „poprzez brak orzeczenia środka probacyjnego w postaci zobowiązania oskarżonej do wykonania wyroków cywilnych, których unicestwienia dokonała”.

Zarzucając rażące naruszenia prawa, mogące mieć wpływ na treść wyroku, mianowicie obrazę przepisów prawa materialnego - art. 300 § 2 k.k. i art. 46 k.k., wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Zarządzeniem upoważnionego sędziego z dnia 10 maja 2019 r. kasacja ta została przyjęta przy uznaniu, że „spełnione zostały formalne warunki jej dopuszczalności” (k. 871 akt sprawy) i przedstawiona do rozpoznania Sądowi Najwyższemu.

Prokurator w pisemnej odpowiedzi na kasację wniósł o pozostawienie jej bez rozpoznania, jako niedopuszczalnej z mocy ustawy i takie stanowisko zajął też obrońca aktualnie skazanej D. P. .

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Należało podzielić stanowisko przedstawione w odpowiedziach na kasację, że jako niedopuszczalna z mocy ustawy skarga powinna zostać pozostawiona bez rozpoznania. Jej autor, także sędzia decydujący o przyjęciu kasacji, najwyraźniej nie dostrzegł, że art. 523 § 3 k.p.k. stanowi, iż kasację na niekorzyść można wnieść jedynie w razie uniewinnienia oskarżonego albo umorzenia postępowania (wynika z tego, że nie jest dopuszczalne wniesienie takiej kasacji w razie skazania oskarżonego), względnie uznali, że Sąd odwoławczy wydał wyrok uniewinniający,

być może sugerując się uwagą Sądu *ad quem*, iż „stwierdzenie tych okoliczności skutkowało eliminacją z opisu czynu przypisanego oskarżonej w punkcie I sentencji wyroku stwierdzeń związanych ze skazaniem oskarżonej za dokonanie przestępstwa z art. 300 § 2 k.k. także w odniesieniu do R. P., co ma znaczenie jak wyrok uniewinniający”. Nie ulega jednak wątpliwości, że dokonana przez ten Sąd zmiana wyroku poddanego kontroli instancyjnej, zasadniczo polegająca na uznaniu, że D. P. pokrzywdziła swoim zachowaniem nie dwie osoby (J. K. i R. P.), tylko jedną (J. K.), nie spowodowała uniewinnienia oskarżonej w rozumieniu art. 523 § 3 k.p.k. Wszak zarzucono jej popełnienie jednego przestępstwa i za jedno przestępstwo została skazana, czego nie zmienia fakt zmiany opisu czynu przypisanego, polegającej na ograniczeniu liczby osób pokrzywdzonych.

W odpowiedziach na kasację trafnie przywołano orzeczenia Sądu Najwyższego, w świetle których znajduje potwierdzenie teza, że przedmiotowa kasacja jest niedopuszczalna z mocy ustawy, w tym postanowienie z dnia 1 lutego 2011 r., IV KK (...), stwierdzające, że „wyroku skazującego nie można utożsamiać z wyrokiem uniewinniającym, choćby w opisie czynu i jego kwalifikacji nastąpiły istotne zmiany w stosunku do propozycji zawartej w akcie oskarżenia”. Przytoczono też postanowienie z dnia 12 czerwca 2007 r., V KK (...), zgodnie z którym „przyjęcie konstrukcji prawnej czynu ciągłego (art. 12 § 1 k.k.) sprawia, że w sytuacji gdy wyniki przewodu sądowego nie stwarzają podstaw do uznania, iż oskarżony dopuścił się przestępstwa ciągłego w zakresie zarzucanym mu w akcie oskarżenia, sąd nie uniewinnia go od poszczególnych fragmentów przestępstwa ciągłego, lecz eliminując te fragmenty z opisu czynu, w uzasadnieniu wyjaśnia, dlaczego przypisany oskarżonemu czyn nie obejmuje wszystkich zarzucanych aktem oskarżenia zachowań, składających się na przestępstwo ciągłe”.

Należy wspomnieć, że z uwagi na treść kasacji, w niniejszej sprawie nie znajduje zastosowania art. 523 § 4 pkt 1 k.p.k., stanowiący, że ograniczenie przewidziane przepisem art. 523 § 3 k.p.k. nie dotyczy kasacji wniesionej z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k.

W tym stanie rzeczy na podstawie art. 531 § 1 k.p.k., przy uwzględnieniu treści art. 530 § 2 k.p.k., art. 429 § 1 k.p.k. oraz wspomnianego art. 523 § 3 k.p.k., orzeczono jak na wstępie. Obciążenie oskarżycieli posiłkowych kosztami sądowymi

postępowania kasacyjnego znajduje oparcie w art. 637a k.p.k. i art. 637 § 1 k.p.k.
w zw. z art. 636 § 1 k.p.k.